

עין משפט ונר מצוה

בג א מיי פשוט מל' מעריך' הלכה י' בר ב מיי שם הלכה ד מיי כ"מ:

כה ג ד מיי שם הל' ה:
בו ה מיי שם הלכה ז:
בו ו מיי שם הלכה ח:
בח ז מיי שם הלכה ט:
בב ח מיי שם הל' י:
ל ט מיי פיר' מלכה שקלים הלכה ז:

מוסף רש"י

ששה לנדרבה כנגד מי. לןן המנחם למת לתן תוכן מעות שנקלחין מלמ הוועות אב:
ז מותר לשפות תועלת שבעת כתי יעשה ומתבר ויפלו דמיו לנדרבה דמי (ויחא ז):

שיטה מקובצת

ובבבוקם אחר פירוש כסין טבאל:
גיב עינין דף ו' ע"א:
גמי שקרב בסלע לגבי מוצב:
אלא כבש פירשתי וכו':
שם כנגד מי. סימן קני פשוט:
שם כנגד ששה בתי אבות.
גיב עי' חוסי המורה דף כג ע"ב:
שם שיהא להם שלום זה עם זה:
רש"י ד"ה תורה ושלמים תורה:
שלישם יביא:
ד"ה חלל בר טלה וטלאה חסיד':
ד"ה ששה לנדרבה כר היו גזוהים מעות ומותרות:
ד"ה כור בר הרבה ולא יטול הבית אב:
בא"ד ואי משום הך גזירות שביאו הך ייחודים במשמרות.
גיב ובגליהן כתוב חז"ל ואי משום הנדרים שביאו כבשמרה של מים מול שלטו הוא אינ' שם השעורות לבעלי ע"כ:
בא"ד ובהשפעות בורות חקוקות אותן לשיטה ונהנים אותם:
חסיד':
ד"ה כנגד מי. מביא מעות ונתון לישאר ששמו פר מנה אחד כדאמרי' במתנין דפר נקבה במנה והמתבר עגל וכו' והכהנים לוקחין מעצות שופר ששמו פר ומקריבין פרים וכן כולל ארבע בשמו ולהלן אין מתקנין דבת גזל בשל פר וקריבה מנחתו שופר פרים:
ד"ה כנגד הפרים פרים של תועת כר ואח"כ נמצאו הראשונים ואמרי' אין תועת צבור מזה:
אלא ידעו עד שיסתאבו יסבירו ויפלו דמיהן:
הפירות חסיד' ומה"ד:
והאילים כנגד אשם גזלות אשם מעילות שבאות אלים ואכזר:
והפריש אחרים תחתיהן ונמצאו הראשונים ותקנו לרעה דמיהן ופסלין לשופר השני ובאין לנדרת צבור חסיד':
הרי"ם מוסרי עליהם תור או בן יונה ולא גרסי' ובני יונה:
ד"ה הרי בר ולא כספריים דגרסי תורה או שלימים חסיד':
ד"ה כבש בר תימה:
הא דאמר בגי' שני גיב' עי' חוסי' בתרא דף קסו שיהי כפירוטה דהנאי:
בא"ד יי"ל דכן הוא דין דכבש בין אין עמו נסכים בין יש עמו:
בא"ד באיל האשם שהוא כסף שקלים אע"פ:
בא"ד כסף דבכורות ספורות בר נדקא:
בבא"ד בפי' בתרא דכריתות שלא נתנה תורה:
בא"ד אם הוא טוב ומבוחר ואם תאמר:
בא"ד אינ' אורחיה דהלמורא למימר בכל דוכתא:
בא"ד מפרשי רובע לקנו פי' בקנטורס רובע סלע ולא יתכן:

קז:

מוסיף עליהם תור ובן יונה. ולא גרסינן ובני יונה:
הרי ע"י תורה או שלמים גרסי' ולא כספריים דגרסי תודה ושלמים:
כבש יביא הוא ונסביו בסלע. תימה הא דאמר צפ' שני דכריתות (דף י'):
גבי עולה ויורד מכלאן

כפרוטא דתניא הרי עלי כסלע למזבח יביא כבש דמדלמר רחמנא איל אשם ככסף שקלים דבן שמי שנים מכלל דבן שנה כסלע ומדחם רחמנא עליה דדלות למתוי חד משימסר צעשירות דמטמא מקדש עשיר מציא כבש לחטאת כסלע ועני שני פרידים כרובע כדמתן (כריתות דף ט). ועמדו קיינן כדפעמיים פירוש רובע דמר ששם איל אחד מט"ז כסלע אלמא דכבש בלא נסכים הוי כסלע דחטאת אינה טעונה נסכים וי"ל * דכן ה"ה דכבש בין יש עמו נסכים * [בין אין עמו נסכים] כסלע כדקתני בליל הוא ונסביו כששים והיינו לפי שמיניו בליל האשם שהוא ככסף שקלים אע"פ שאין נסכים בשם וא"ת והא משמע בריש אחירו מקומן (וצמים מזה). דחטאת בת דנקא פירוש שמות דינר דהיינו מענה וצרים חגיגה (דף ו'). אלמ"י דחגיגה מעה כסף ושה של פדיון פטר חמור אלמ"י כפ"ק דבכורות (דף יא.). כפטוראם בת דנקא וי"ל דודאי מה"ת יכול לנציה אפי' כפרוטא כדלמירינן צפ' [בתרין] דכריתות (דף כז.). שלא נתנה תורה קצבה כמחוסרי כפרה שמה יחלו טלאים ואין להן תקנה לאכול כדקדים ושמה עין יפה כסלע עין רעה דנקא ואם יחלו טלאים אפי' צמות [מנדקא]אסההטאטומצומצו[מתכפר בהם] וא"ת והא אמרינן צפ' הויאילו לו (וימא דף נה:) גבי לא היו שופרות לקניי

חובה מפני התערוצות * שמה ימות א' מן הבעים ושמה ופריך ונשקול ארבע זוזי מנייהו ונשדי צנהרא והקן לישתרו משמע שזוי שיעור דמי הקן ופי' שם כקונטרס ארבע זוזי מדינה והיינו חלי דינר ואם יחלו טלאים דהוי סלע מדינה הוי פלגא זוזא כדאמר כפרק אע"פ (כמונות דף מד.) וקשיא להאי' דכריתות דמשמע שהוא רובע דינר וי"ל דהש"ס נקט שיעור שהיו עומדים ציניהם ושמה אח"כ נתיקרו אי נמי אורחיה דהש"ס ככל דוכתא ד' זוזי ולא דווקא כדלשכתן צפ' איזהו נשך (צ"מ דף סט:) שקול ארבע זוזי ואימא ליה פלגיא דלחפן זוזי וצפ' קמא דגיטין (דף ג.) דלי' זעז שקיל ארבע זוזי מישראל ופסיל ליה וצפ' המקדיש שדוה (עריקן דף כט.) שקיל ארבע זוזי ושדי צנהרא וצפ' בתרא דר"ה (דף לא:) גבי

גר שנתיגר מפריש רובע לקינו * פי' רש"י רובע סלע ולא יתכן אלף רובע דינר כדפרישית כדמוכח כפ"ק דכריתות (דף י'):
דחד משימסר הוי ועוד קשיא דצפ' הזהב (צ"מ דף נג.) אשכתן רובע סמם דהוא רובע שקל דהיינו חלי דינר לורי גבי עד כמה מתקר ויהא רשאי לקיימה כסלע עד שקל דינר עד רובע ומפרש התם רובע שקל וי"ל דלדערה משרא ראה דקתם רובע לאו רובע שקל מדהוב צעי למימר מעיקרא רובע דינר ומסיק רובע שקל ודייק לה מדקתני עד רובע ולא קתני עד רביע ועוד דומיא דסלע:
שחזור והביא אבן. חלוקים קלח כדלמר פ"ה דמיר (דף לא:).
* ופ"ק (דף ג.) אונכמא למשכיה סומקא לנישיריה חורא ללידיא:
שיחא שאים זה עם זה. ואע"פ שצערב השבט מחלקין העורות משום צעלי זרוע [כדלמרין] כפרק מקום שנהגה (פסחים דף נו.).
* כלן יש תקנה לבעלי זרוע אע"פ שכל צית אב נטול * מספר שלו והאיל וכל המשמרה צידה:
ורב' היא דאמר קמן והביא גדול **א** יצא. דלרבען לא חשיינן * אע"ג דזמנין דשני ליה דההוא נתנן לשם אילים והוא מציא פר תחתיהם:
והמעט

תודה או שלמים גרסי' ולא כספריים דגרסי תודה ושלמים:
כבש יביא הוא ונסביו בסלע. תימה הא דאמר צפ' שני דכריתות (דף י'):
גבי עולה ויורד מכלאן

כפרוטא דתניא תור ובן יונה הרי עלי תודה ושלמים יביא כבש * פירשתי מן בקר ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ופרה עגל ועגלה מן בהבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ופרה עגל ועגלה איל ורחלה שעיר ושעירה גדי וגדייה טלה וטלייה הרי יעלי שור יביא הוא ונסביו במנה עגל יביא הוא ונסביו בכש בחמש איל יביא הוא ונסביו בששים בכש יביא הוא ונסביו בסלע ישור במנה יביא במנה חוץ מנסביו עגל בחמש יביא בחמש חוץ מנסביו איל בשתים יביא בשתים חוץ מנסביו כבש בסלע יביא בסלע חוץ מנסביו ישור במנה לא יצא ואפילו זה במנה חסר דינר וזה במנה חסר דינר השחור והביא לבן לבן והביא שחור יגדול והביא קטן לא יצא א' קטן והביא גדול לא יצא אומר לא יצא:
גמ' וולא פליגי *מר כי אתריה ומר כי אתריה:
תנו רבנן **הרי עלי** עולה בסלע למזבה יביא כבש שאין לך דבר שקרב בסלע לגבי מוצב אלא כבש שקרב בסלע פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא מכל דבר שקרב בסלע לגבי מוצב:
פירשתי מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל:
אמאי וליתי פר ממה נפשך לא מני רבי היא דאמר קמן והביא גדול לא יצא אי רבי אימא סיפא שור במנה והביא שנים במנה לא יצא ואפי' זה במנה חסר דינר וזה במנה חסר דינר לבן והביא שחור גדול והביא קטן לא יצא קטן והביא גדול לא יצא אומר לא יצא רישא וסיפא רבי ומציעתא רבנן אין רישא וסיפא רבי מציעתא רבנן והכי קאמר דבר או מחלוקת רבי ורבנן:
תנן התם **שששה** ^א לנדרבה כנגד מי (סימן קמ"ה ש"ע) אמר חזקיה כנגד ששה בתי אבות הכהנים שתקנו להם חכמים ^ב שיהא שלום זה עם זה ר' יוחנן אמר מתוך שהנדרבה מרובה תיקנו להם שופרות מרובין כדי שלא יתעפשוו המעוות וזעירי אמר כנגד פר ועגל איל וכבש גדי ושעיר ורבי היא דאמר קמן והביא גדול לא יצא ובר פארא אמר כנגד הפרים והאילים והכבשים

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

פרק שלשה עשר מנחות

תודה ושלמים. או זה או זה:
יציא כבש. פחות כצמודה ושלמים:
הפירשתי כו'. (י) תודה ושלמים איכא לספוקי צוכרים ונקבות:
רפל. בת שמי שנים ^ה(טלה וטלייה) כבש בן שנתי:
יציא הוא ונסביו עמו במנה. כן נתפרש דינו בתורה שצ"פ:
בחמש. סלעים:
אמר הרי עלי שור במנה יביאנו במנה חוץ מנסביו.

שהרי כך קצענו:
שור במנה והביא שנים במנה לא ילא. שהרי קצע שור א' במנה:
גמ' **מר כי אסריה ומר כי אסריה**. כדלמריה דת"ק גריע כבש מעוף וכדלמריה דרבי אליעזר גריע עוף מכבש:
פירשתי. איזה קרבן אציא ואקנינו כסלע. (ו) מדנתה לפירשי איכא לספוקי גבי דלמריה גלכך יצא מכל דצר הקרב למזבח שזה שאל מכל אחד וצלצד שיוכל לקנות דצר שלם מסלע:
ממה נפשך. דלי נמי עגל נדר הא יש כללל מרובה מועט:
דבר זה. ששנינו יציא פר ועגל לאו דברי הכל היא אלף מחלוקת דרבי ורבנן דלגבי קטן והביא גדול ^א[לרצין] לא ילא משום הכי נקט מנא פלוגתא כדסיפא לפירשי רישא דלאו דברי הכל היא:
סני הסם. ממש שקלים (פ"ו ה"ד):
ששה לנדבה. י"ג שופרות היו כמקדש שצעה מהן מפורשים מה נותנין בהם מיקלים דמתין ומיקלים עמיקין קיינים וגזילי עולה ועלם ולבונה וזהו לכפורת הרי שצעה וששה מהן לנדבה בהן היו עורות ששה פרים כ' ומנאל אותן בתי אבות מקריצות מן השופר שלא יאה המוצח בטל לא היו לוקחין מן השופרות ואם לא היה להם אלף שופר אחד אמו לאינציזי דשמא צדומו יוס של צית אב ראשון או של צית אב שני יציאו נדרים ונדבות הרצה לא יטול הצית אב מן השופר כלום וכשאר ימות השצנע של אלו בתי אבות לא מיימו נדרים ונדבות כ"כ ומנאל אותן בתי אבות מקריצות מן השופר שלא יאה המוצח בטל והוו עורות שלהם ומנצי הקן קמחי כדדי הקן ואמרי יש לכס עורות ואזו אין לנו כלום ואי משום הקן עולות שהצילו מידים כמשמרות שלנו משום מזולתי ואי הכק תקניו ששה שלא יטול זה משופר של זה וכשהמעוות צאות נותנין אותן לששה שופרות:
כנגד פר ועגל ואיל כבש וגדי ושעיר.

וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

שהמתנדב פר לעולה ^א מציא ^ד וזמנו לשופר ששמו פר במנה אחד כדלמר יציא במנה דפר ^ה (נקבה) צמנה והמתנדב עגל מציא חמשה סלעים וזמנו לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחין ממעות שופר ששמו פר ויקריצו מאותו שופר פרים עד שיכלו כל המעות:
ד"ר ט' היא דלמר קטן והביא גדול לא ילא. ולהכי הוו ששה שאין עולה בזה אלף מהקן ששה בהמות:
כנגד פרים. של חטאת ציבור שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהי' ^א[דמיהן נופלין לשופר הראשון והאילים אשם גזילות ואשם מעילות שאצדו והפריש אחרים תחתיהן ואח"כ נמצאו הראשונים ונתקנו לרעהיין דמיהן נופלין ^ב] לשופר השני וצאים לנדת ציבור:

מסורת הש"ס

(א) [ועליו קו: ז.] (ב) [פסחים ג. וס"ג.] (ג) שקלים פיו מיה' לעיל קד. תפורה כז. זינא נה. ד.) ג"ה תמ"ד:
פר ופרה דתורה ושלמים איכא מר' ואח"כ ד"ה רחל בת שמי שנים הכ"ד ואח"כ ד"ה טלה וטלייה:
כבש בן שנתי וספ"ד. צ"ק. רש"ק מ"ו, (י) צ"ק. (י) צ"ל ששמו פר כדלמר יצא במנה דצר נקנה במנה כז. צ"ק. רש"ק מ"ז ג"ה ניקח. (ט) צ"ל צ"ק. (י) צ"ל צ"ק. (ט) צ"ק. (ז) צ"ל שמה מ. צ"ק. (ט) צ"ל ופי' מי שחלץ דף סח. צ"ק. (ז) צ"ל הא ז' תקנה לבעלי זרוע סלע ג"ה טעל שמופר של מ"מ הקנינו סיור מחלקים ע"ש האיל וכל משמרות צידה. צ"ק וכן הוא בס"י. (ז) ג"ה משופר. (ק) ואפי' דזמנין דשנים נמנו לפני אילים והוא מציא כו' מ"ז צ"ק.

הגהות הב"ח

(א) גמי' חמשים כדי שיהא שלום:
(ב) ד"ה פירשתי סני דתורה:
(א) ד"ה פירשתי איזה מן המנחם ציביון כסוף דף הקוסם:
(ד) ד"ה כנגד פר יו' פר לעולה מנחם במנה וזמנו לשופר ששמו פר והמתנדב עגל כפ"ד:
(ה) ד"ה כנגד פרים כ' ומנאל אותן לרעהי' דמיהן נופלין לשופר ואם לא נלמד ציבור ספ"ד ותחת השטן נמחק ואח"כ מ"ה ושל איל לשופר שלשישי וספ"ד:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כבש בן יו"ל ודכן הוא חזון. פי' לעיל ע"כ מדי' שלא יאה:
בא"ד פירש' רובע סלע. כה"ש שאלפניו כ"ה שאלן רובע שקל ון הוא תכוס' סס:

רבינו גרשום

מר כי אתריה. באחריות דמר גרע כבש מחור או בן יונה. באחריה דמר גרע תור או בן יונה מכבש:
אלא כבש שקרב בסלע. ומנא ומימאר דבכש קרב בסלע מואמר במסכת בירכות אשם כבסף שקלים ואשם היינו איל וכו'י באשם והביא איל תמים מן הצאן בעצקן כסף שקלים בשקל הקדוש לאשם. ומדלא דהוי בן שני שונים בשתי סלעים מלעיל רובע דבר שנה הוא בסלע. ויש לישנא אחרת בשאר ספרי'. יביא כבש שסחם הקדש בסלע למזבח כבש. והיכא דמקריש עולה סחם למזבח חייב להביא כבש. פירשתי דבר שחובל לקנות בסלע כבש [בסלע] וטולת בסלע ולבונה בסלע:
אמאי דכרס להביא פר ועגל:
רישא וסיפא ר' מציעתא רבנן קטן והביא גדול יצא היינו מציעתא. ואיכא הפסק בין מילתיה דר' במילתא אחריחא. דהואיל דרישא ר' היא ליתניא לסיפא בהדי רישא או לרישא בהדי סיפא ואמאי הוי הפסק בין מילתיה דר' לאידך במילתיה דר' דההוא מילתיה דרבנן מפסיק בתיניתיהן. ה"ג רישא וסיפא ר' מציעתא רבנן וה"ק דבר זה מחלוקת ר' ורבנן. כלי' לא הוי הפסק בין חזר מליד דר' (דברישא) [דבמציעתא] קאמר הכי דבר זה. דפר ועגל מחלוקת

ר' ורבנן דלי' רביא פר ועגל ולרבנן סגי כפר:
הני ששה שופרות כנגד מי. אמר חזקיה כנגד ששה בתי אבות שכל אחד עובדי יומו בשבוע ולהכי לא אמר י' בתי אבות דשבת לא חשיב. דשבת היה עובר המשמר כולו. ותיקנו להם חכמי' לכל בית אב שופרות שיהיו כיומו מעות שיהיו מקריבין העובר כיומו בין רב בין מעט והעוונות יהיו שלו ואין לבית אב אחד חלק בהן כדי שיהא שלום ביניהן ולא אחא לאינציזיו:
ו' יוחנן אמר להכי הוו ששה שופרות מתוך שהנדרבה מרובה פעמים שמרבים להביא עולות נדבות ופעמים שיש שם מותרות הרבה. ותיקנו שופרות מרובות עד ששה שלאמלא היו כל המעות בשופר אחד או בשנים היו מתעפשיין אם היו הרבה ביחד:
ועירי אמר כנגד מי שמתנדב להביא פר או עגל או של איל או של כבש או של גדי או של שעיר. ומשום הכי צריך כל אחד שופור כז' דאמר קטן והביא גדול לא יצא שאם היו כולן בשופר אחד מי שנדר עגל שמה היו